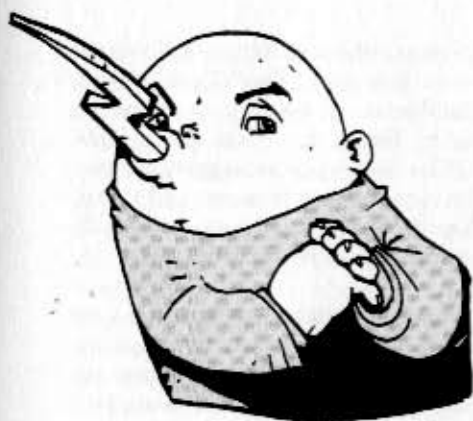

Uutisruutu

Toimittanut Ville Hänninen

Helsingin Sarjakuvafestivaalit järjestetään tänä vuonna 17.–18. syyskuuta. Edellisen vuoden tapaan Aktia-salissa (Yrjönkatu 31, Forumin kulmassa) pidettävän tapahtuman päävieraina ovat ranskalaiset Dupuy ja Berberian, norjalainen Jason, ja ruotsalaiset Joanna Rubin Dranger sekä Joakim Pirinen. Tarkempaa tietoa ohjelmasta verkossa loppukesästä: www.kupla.net/fest.

Tämän vuoden Finnconissa (1.–3.8.) on runsaasti myös sarjakuva- ja animeaiheista ohjelmaa. Paneelien ja esitelmien aiheina ovat muun muassa homot ja lesbot animeissa, anime-elokuvien teknologiaakua sekä hupsut scifi-sarjikkeet. Etukäteen ehkä kiinnostavin on Jonathan Clementsin, englantilaisen kääntäjän ja animecasiantuntijan esitelmä digitaalisen animen historiasta. Ällistytävän laaja ohjelma löytyy kokonaisuudessaan osoitteesta www.finncon.org.

Kuten viime Sarjainfossa pikaisesti todettiin, **Marko Turunen** on voittanut Luzernin kansainvälisen sarjaku-

vakilpailun. Turunen (s. 1973) pokkasi Fumetto-festivaalin yhteydessä jaetun palkinnon huhtikuussa. Kilpailun teemana oli tänä vuonna väkivalta, mikä sopi mainiosti Turuselle. Turusen monet tarinat tuntuvat kuvaavan yhteiskunnan brutaaleja piilorakenteita, pinnanalaista väkivaltaisuutta, joka näkyy päivittäin kadulla. Turusen Luzerniin lähettämä tarina, "Love at Last Sight", oli kahteen sivuun typistetty ptkä pidemmästä tarinasta. Se tulee olemaan osa Pohja-albumia, joka ilmestyy Johnny Knigalta tänä vuonna.

Myös kilpailun toinen sija meni Suomeen, Barcelonassa opiskelevan Nina Katailan (s. 1974) tarinalle "Violence of Everyday Live".

The Comics Journal saavutti alkuvuodesta 250 numeron virstanpylvään. Helmikuun 2003 juhlanumero kannattaa hankkia, sillä se sisältää poikkeuksellisen laajan joukon erityyppisten piirtäjien haastatteluja. Joukossa on muun muassa ptkä Numa Sadoulin legendaarisesta Hergé-haastattelukirjasta, Gary "Jimbo" Panterin pitkä ja ajatuksia herättävä haastattelu sekä Paul Gravettin melkein yhtä kiintoisa juttutuokio 1980-luvun taitteessa meiläkin julkaistun mutta tähän päivään asti aktiivisena pysyneen Raymond Briggsin (mm. Herrasmies Jim, Lumiukko) kanssa. Suomi-yhteyksin numerosta löytyy. Eurooppalaisista sarjakuvista katsauksia kirjoittava kanadalainen Bart Beaty listaa artikkelinsa vuoden 2002 kymmenen parasta eurosarjakuvaa – ja sijoittaa kuudennelle sijalle Jenni Ropen Mondayn!

Syksyn sarjakuvalista näyttää käännösten osalta paremmalta kuin vähään aikaan. Tärppeinä mainittakoon WSOY:n ranskalaiset löydöt: syyskuussa on luvassa kaksi albumia Dupuy & Berberianin Jeanin elämää sekä yksi Lewis Trondheimin Jussi Jämsin albumi! Tammi puolestaan julkaisee tuoreeltaan Enki Bilalin uuden albumin 32. joulukuuta ja Egmont Alan Mooren ja Kevin O'Neillin League of Extraordinary Gentlemenin. Eli kyllä jotain joskus päättyy näille raukoille rajoillekin asti. Kotimaisista uutuuksista mainittakoon muun muassa Ville Tietäväisen, Kati Rapien, Jenni Ropen ja Ville Rannan albumit. Strippikokoelmista mielenkiintoa herättää ainakin "Timpan" Häjyt.

Sarjakuvantekijät saivat tänä vuonna poikkeuksellisen paljon kirjastoapurahoja. Monina vuosina sarjakuvantekijöille ei ole annettu apurahoja lainkaan, mutta tänä vuonna peräti kahdeksan

© Marko Turunen

Albumista Rakkautta viimeisellä silmäyksellä.

tekijää sai kirjastoapurahan. Tänä vuonna apurahan saivat Petri Hiltunen (2 000 euroa), Kristian Huitula (2 000 euroa), Tarmo Koivisto (5 000 euroa), Sari Luhtanen (1 000 euroa), Heikki Paakkanen (2 000 euroa), Jii Roikonen (2 000 euroa), J. Tilsa (2 000 euroa) ja Harri "Wallu" Vaalio (1 000 euroa). "Tällä kertaa ilahduttavan moni sarjakuvantekijä haki apurahaa. Jos hakijoita on paljon, sarjakuvaa ei voi sivuuttaa laajana, kuten ilmeinen pyrkimys on aikanaan ollut", toteaa sarjakuvantekijöiden apurahatilanteesta selvityksen Opetusministeriölle 2002 tehnyt Heikki Jokinen.

Apropos kirjastoapurahat. Taiteen keskustoimikunta on päättänyt perustaa erillisen kirjastoapurahajaoston kuvittajille ja sarjakuvantekijöille. Vuonna 2003 apurahoja jaetaan 15 000 euroa. Toukuuussa nimettyyn jaostoon kuuluvat sarjakuvan edustajina Heikki Jokinen (varajäsen Ville Tietäväinen) ja Ville Hänninen (varajäsen Tiina Paju). Lisätietoja apurahan hakuaajoista ja myöntämisperusteista kts. s. 43 ilmoitus.

Myös Kuvataiteen näyttöapurahat (ä 7 000 euroa) vuodelle 2003 on myönnetty. Sarjakuvantekijöistä apurahan saivat Tarmo Koivisto, Jii Roikonen ja Katja Tukiainen. Apurahoja myönnetään luovaa työtä tekeville kuvataiteen tekijöille heidän ammatinharjoittamisensa taloudellisten edellytysten ylläpitämiseksi ja edistämiseksi.

Helsingin kaupungin kulttuuri- ja kirjastolautakunta jakaa henkilökohtaisia taideapurahoja helsinkiläisille ammattitaiteilijoille vuonna 2003. Tänä vuonna taideapurahan ovat oikeutettuja myös sarjakuvantekijät. Taideapurahan hakuaika päättyy 29.8.2003 klo 16.00. Postileima ei ole riittävä. Hakemus tulee lähettää osoitteeseen Kulttuuri-asiainkeskus, kirjaamo, PL 4710, 00099 Helsingin kaupunki (käyntiosoite Aleksanterin teatteri) tai sähköpostiosoitteeseen avustukset@hel.fi. Hakemukseen ei vaadita allekirjoitusta. Hakemuksen liit-

Jason saapuu sarjakuvafestarien vieraaksi.

teet tulee nimetä. Hakemuslomakkeita saa Aleksanterin teatterista, Bulevardi 23-27 tai kulttuuriasiainkeskuksen internet-sivuilta www.kulttuuri.hel.fi ja kansallisen lomakepalvelusta www.lomake.fi.

Netissä on avattu uusi suomalainen sarjakuvaportaali. Juha Kouvalaisen ylläpitämä portaali "ottaa napakan niskalenkin kotimaisesta sarjakuvakulttuurista ja pyrkii tukemaan sitä suomalaisten sarjakuvaharrastajien ja -tekijöiden voimin." Sivulla on säännöllisesti päivittyviä uutisia, arvosteluja ja artikkeleita sekä sarjakuva-aiheista keskustelua. Ensi viikkoina sivustolla on ollut tekstejä muun muassa Dragon Ballista, Matt Groeningin saamasta Reubenista ja Tintin perintöä

yli-innokkaasti vaalivasta Moulinsart-säätiöstä. www.kvaak.fi.

Päivälehden museossa Helsingissä (Ludwiginkatu 2-4) on näytillä 31. lokakuuta asti kiinnostava pieni näyttely. "Helsingin Sanomain piirtäjiä ja kuvittajia" esittelee ansiokkaasti HS:n sivuja koristaneita piirtäjäaitureita. Aiheet vaihtelevat Rafael Rindellin yksityiskohtaisista uutispiirroksista Akseli Halosen ilmeikkäisiin pakinakuvituksiin, Tikerin humoristista urheilukatsauksista Henrik Tikkasen filosofisiin pohdiskeluihin. Sarjakuvia joukossa on hyvin vähän. Pääpaino on pilapiirroksilla ja kuvituksilla. Silti tarkastamisen arvoinen näyttely sarjakuvaväellekin.

Sarjakuva jatkaa teatterin "valloitusta". Viime vuonna oli Juban Viivi & Wagner, tänä kesänä oli vuorossa uusi dramatisointi Tarmo Koiviston Mämmilästä. Eräjärvellä Rönnin kesäteatterissa esitettävän hupailun on ohjannut Erkki Aura. Näytöksiä on 15. elokuuta asti, hyvällä tuurilla jossakin on ehkä vielä tilaa.

Suomen Kustannusyhdistyksen on perustettu oma sarjakuvatoimikunta, johon kuuluvat kaikki keskeiset suomalaiset sarjakuvakustantajat. Vielä ei ole tietoa, millä tavoin toimikunta käytännössä toimii, mutta ainakin syksyllä on luvassa kaikkien sarjakuvakustantajien yhteinen mainoskatalogi, josta otetaan 20 000 kappaleen painos.

Maailma kylässä -tapahtumassa oli tuttuun tapaan myös sarjakuvatoimintaa. Maailman sarjakuvilla oli tapahtumassa esillä intialaista seinäsarjakuvaa sekä ruoka-aiheinen sarjakuva- ja pilakuvapiirrosnäyttely. Lisäksi yhdistys oli kutsunut Suomeen maassa aiemmin vierailleet piirtäjät, tansanialaisen Katti Ka-Batembon ja intialaisen Sharad Sharman. Suomessa Ka-Batembo ja Sharma muun muassa pitivät sarjakuvatyöpajan ahvenanmaalaisille nuorille, teemana osallistuminen vaaleihin. Ahvenanmaalla on näet ongelmana nuorison heikko äänestysaktiivisuus.

Lännenkulttuuriin keskittyvä **Ruudinsavu-lehti** on halvasta ulkoasustaan huolimatta laadukas lehti. Neljästi vuodessa ilmestyvä julkaisu huomioi taa-jaan sarjakuvia. Vuoden ensimmäisessä numerossa oli melko tasokas ja pitkä Blueberry-artikkeli sekä teksti Lucky Lukesta. Ruudinsavun uusin numero (2/03) on Tex Willer -teemanumero. Mukana on myös suomalaisten sarjakuvantekijöiden tribuutteja 50 vuotta Suomessa ratsastaneelle pyssysankarille.

Oululainen sarjakuvabaari **Cafe Milou** vaihtoi omistajaa viime vuoden lopulla. Se merkinnee, että sarjakuvanäyttelyitä ei baarissa enää nähdä.

Peter Baggelta on alkanut ilmestyä pitkistä aikaa uusi lehti. Kärtyisän ja studiotaan diktaattorin otteen johtavan Mel Bowlingin elämästä kertova Sweatshop on ainakin ensimmäisen numeron perusteella ilahduttava uutuuus. Hatun jälkeen Baggelta on tullut lähinnä vanhojen tarinoiden kokooma-albumeita ja

KUVITTAJIEN JA SARJAKUVA- TAITEILIJOIDEN KIRJASTOAPU- RAHAT HAUSSAI

Taiteen keskustoimikunta julistaa haetavaksi apurahat kuvittajille, joiden teoksia on julkaistu kirjoissa, kirjoissa tai eri medioissa sekä sarjakuvataiteilijoille, joiden teoksia on julkaistu sarjakuvakirjoissa, albumeissa tai eri medioissa. Apurahat myönnetään työskentelyyn. Apurahoja on varattu 15 000 euron määräraha. Hakuaika päättyy maanantaina 1.9.2003. Hakulomakkeita täyttöohjeineen saa taiteen keskustoimikunnasta, käyntiosoite Maneesikatu 7, tktinfo@minedu.fi, fax 09-1607 7079 sekä Internetistä osoitteessa:

www.taiteenkeskustoimikunta.fi

Lisätietoja antavat jaoston puheenjohtaja Pekka Saarela, p. 050 550 5658 ja sihteeri Marja-Leena Pétas, p. 040 777 0169, marja-leena.petas@minedu.fi

Hakemukset on toimitettava taiteen keskustoimikuntaan viimeistään 1.9.2003 (postileiman päiväys riittää) osoitteeseen PL 293 (käyntiosoite Maneesikatu 7), 00171 Helsinki. Kaikille hakijoille vastataan kirjallisesti. Hakemusta ja sen liitteitä ei palauteta.

Puupää-hatun pokkasi Katja Tukiainen

Suomen sarjakuvaseuran Puupäähattu-palkinnon sai tänä vuonna helsinkiläinen sarjakuvapiirtäjä-kuvataiteilija Katja Tukiainen.

Jo Katja Tukiaisen ensimmäinen sarjakuva-albumi, Tyttöjen leikit (Jalava, 1997) esitteli useita hänelle sittemmin tavaramerkiksi muotoutuneita teemoja ja ominaispiirteitä. Albumi oli tulvillaan hyvää tuulta, villiä irrotelua ja teräviä huomioita. Tukiaisen maailmassa kyy-nisyys ja kylmäkiskaisuus saavat tehdä tilaa hellyydelle ja ymmärtämykselle.

Monessa suhteessa samankaltainen mutta hallitumpi Tyttö ja Mummo (Jalava, 1998) oli Tukiaisen ensimmäinen mestariteos, eheä kertomus eri sukupolvien naisista. Lämminhenkinen ja ajatuksia herättävä kuvaus pienen tytön ja hänen isoäitinsä suhteesta käsitteli aihetta, joista ei kulttuuris-

samme paljoa puhahdeta – yhtäältä nuoren tytön, mutta toisaalta myös vanhan naisen seksuaalisuutta. Samalla se muistutti, mitä yhteistä on lapsella ja vanhuksella: kummatkin ovat oravanpyörän ulkopuolella, vapaita tekemään ja sanomaan mitä lystävät. Tukiaisen ilkkurinen pikkulikka ja hänen rääväsuinen mumminsa eivät tiedä tai välitä yhteiskunnan soveliaisuussäännöistä. Ne ovat tylsimyksiä varten.

Postia Intiasta (Suomen Yrityslehdet, 2002) osoitti Tukiaisen hallitsevan myös omaelämäkerrallisen sarjakuvan lajityypin. "Intiimissä" matkakirjeessään kaikille lukijoille Tukiaisen tarttuu elämän pieniin yksityiskohtiin. Hänen matkakertomuksensa ei koostu huippukokemusten kuvauksista tai pompöösien nähtävyyksien esittelystä. Matkailijan napaa tuijottelevat optikot, hajonneet kuumemittarit ja sateessa ilman paitaa ajelevat viiksimiehet ovat paljon kiinnostavampia. Pelkkä tarkkänäköisyys ei kuitenkaan riitä, jos haluaa olla hyvä sarjakuvapiirtäjä – pitää osata myös kertoa. Katja Tukiainen osaa. Hänen tarinansa ovat muodoltaan hallittuja, mutta tuntuvat silti rennosti kerrotuilta.

Tukiaisen tyyli on omaleimainen ja tunnistettava, mutta siinä ei ole kyse itseisarvoisesta kikkailusta. Hän osaa myös varioida tyyliään tarinan mukaan. Postia Intiasta -albumin päiväkirjamaisuus korostuu, koska sen kerronnassa ei ole käytetty ruudutusta kuten sarjakuvissa yleensä. Tyttömaisten prinsessaunelmien kustannuksella lempeästi ilkamoivaa Halusin olla prinsessaa (Suomen Yrityslehdet, 1999) hallitsivat vahvat punaisen värin eri sävyt.

Tukiainen on myös kaventanut sarjakuvien ja "oikean taiteen" välistä kuilua. Maalausnäyttelyissään hän on käyttänyt viljalti sarjakuvallisia keinoja. Monet Tukiaisen maalaussarjat itse asiassa ovat sarjakuvia, mutta taidegallerian kontekstissa. Tarina on vain tehty albumin siljaan tauluiksi. Mihin tiikeri juovistansa pääsisil

PUUPÄÄHATUT 1972–2003

1972	Toto Fogelberg-Kaila
1973	Veikko "Joonas" Savolainen
1975	Asmo Alho
1978	Tarmo Koivisto
1979	Veli-Pekka Alare
1980	Tove ja Lars Jansson
1981	Mauri Kunnas
1982	Erkki Tantt
1983	Jorma Pitkänen
1984	Kari Suomalainen
1985	Kari Leppänen
1988	Usko Laukkanen
1989	Timo "Timppa" Mäkelä
1990	Tom of Finland (Touko Laaksonen)
1991	Kivi Larmela
1992	Jyrki "Jykä" Paavola
1993	Riitta Uusitalo
1994	Pauli Kallio
1995	Pentti Otsamo
1996	Olavi Vikainen ja Egon Meuronen
1997	Matti Hagelberg
1998	Pauli Heikkilä ja Markku Paretskoi
1999	Kati Kovács
2000	Jussi "Juba" Tuomola
2001	Jukka Tilsa
2002	Petri Hiltunen
2003	Katja Tukiainen

© Jukka Heiskanen

Peter Baggen uusi lehti sijoittuu valopöytien maailmaan.

Verkossa jo hyvän aikaa nettisarjakuvana ilmestynyt Loikan vuoksi on saatavissa nyt myös kahtena muikeana A4-kokoisena albumina!

Loikan vuoksi 1:

- * A4-kokoinen
- * 28 sivua
- * nelivärikannet!
- * sisältää sarjan 100 ensimmäistä strippiä

Hinta: **8 EUR**
(sis. postikulut kotimaan ja ALV 8%)

Loikan vuoksi 2:

Varo, bensiniä!

- * A4-kokoinen
- * 32 sivua
- * nelivärikannet!
- * sisältää seur. 115 strippiä + sunnuntai-sarjan

Hinta: **8 EUR**
(sis. postikulut kotimaan ja ALV 8%)

TILAA HELPOSTI TILISIIROLLA:

- * Tee tilaamiesi albumien yhteishintaa vastaava tilisiirto tilille **Nordea 103750-280176** ja merkitse vastaanottajaksi Juha Kouvalainen.
- * Kirjoita viesti-kenttään mitä tilaat (esim. Tilaan 2 kpl ykkösalbumia ja 1 kpl kaksoalbumia) sekä oma nimesi ja postiosoitteesi.
- * Tilaamiesi albumit saapuvat viimeistään kahden viikon sisällä ilmoittamaasi postiosoitteeseen.

Verkkosivuilta löydät tarvittaessa tarkemmat ohjeet albumin tilaamiseen. Käy myös tsekkaamassa päivittäinen strippi osoitteessa:

www.loikanvuoksi.com

Ankkalinnat jatkaa entisessä komennossa

Aku Ankassa tapahtui huhtikuun alussa toimituksellisia muutoksia. Lehden vastaavaksi päätoimittajaksi nimitettiin toimituspäällikkö Jukka Heiskanen. Aikaisemmin vastaavana päätoimittajana työskennellyt Markku Kiveäs jatkaa Aku Ankan palveluksessa, toisena päätoimittajana.

Heiskanen on työskennellyt Aku Ankassa vuodesta 1994 lähtien. Sen ohella hän on muun muassa kääntänyt toistasataa sarjakuvaa albumia sekä toiminut Sarjainfo-lehden päätoimittajana 1993–1996. Sarjainfo kysyi Heiskaselta kuusi kiperää.

Miten Aku Ankan linja muuttuu päätoimittajuutesi myötä?

Ei se suuresti muutu. Ankassa kaikki muutokset tapahtuvat pikkuhiljaa ja harkiten. Haluan kuitenkin laajentaa tarinoiden hahmogalleriaa ja tuoda takaisin Ankasta ajan myötä pudonneita klassisia hahmoja kuten Tikun ja Takun tai Pepin. Pienemmille lapsille sopivaa aineistoa on toivottu lisää. Myös toimituksellisiin sivuihin haluan lisää rotia ja suunnitelmallisuutta, vaikka tässäkin on menty koko ajan parempaan päin.

Miksi olet Aku Ankassa töissä etkä jossain muualla? Mikä tekee työstäsi tekemisen arvoista?

Sarjat ovat intohimoni, eikä tämän lehden lukijoille tarvitse varmaan paljon asiaa selittää. Aku Ankka on Suomen suurin sarjakuvalehti ja instituutio, ja sitä lukevat nekin, jotka eivät muita sarjakuvia edes vilkaise. Haluan olla mukana vaikuttamassa siihen, millaisia sarjakuvia ihmiset saavat luettavakseen.

Underground-piirtäjä Kim Deitchin isä Gene oli aikoinaan menestyvä animaattori ja sarjakuvantekijä. Kesäkuussa Fantagraphics ja Comic Relief -lehti tarjosivat kesäkuussa kiinnostavan sukupolvien kohtaamisen: animaatiomaailmaan sijoittuvista Waldo-kissa-tarinoistaan parhaiten tunnettu Kim keskusteli 79-vuotiaan isänsä kanssa sarjakuvista ja animaatioista. Tapahdus tapahtui, koska Fantagraphics on juuri julkaissut viimeiset 30 vuotta Prahassa asuneelta Gene Deitchilta albumin nimeltään The Cat on a Hot Thin Groove. Albumissa on jazz-fanina tunnetun Gene Deitchin Record Chan-

Toisaalta Aku Ankan toimituksellisia sivuilla voi kertoa muista sarjakuvista, ja kenties jotkut lukijat kiinnostuvat niistä niin paljon, että tutustuvat myös niihin lähemmin.

Mitä tavalliseen työpäivääsi kuuluu?

Ankassa kaikki toimittajat osallistuvat kuplatekstien käsittelyyn ja muokkaukseen, päätoimittajat myös. Lisäksi kirjoitan ja käsittelen toimituksellisia sivuja, valikoin sarjoja lehteen ja olen yhteydessä avustajiin, päämiehiin ja yhteistyökumppaneihin. Palaverissa ja kokouksissa istumista ja reissaamista on aika tavalla. Myös hallinnolliset asiat vievät jonkin verran aikaa.

Akun tarinat ovat luvalla sanottuna välillä aika kehoja, vaikka suomentajat parhaansa yrittävät. Kyse taitaa olla ns. ikuisuusongelmasta, mutta eikö sille tosiaan voi tehdä mitään?

Kehnous on katsojan silmässä tässäkin tapauksessa. Keski-ikäinen kriitikko ei varmaan pidä samoista jutuista kuin juuri koulunsa aloittava lukija. Kaiken kaikkiaan tilanne on parempi kuin ennen, sillä aiemmin Ankan viikoittainen kompilaatio oli tehty sarjojen tuottajamaassa Tanskassa, mutta 60-luvun lopulta lähtien olemme itse valinneet lehteen sarjat suuremmasta määrästä tarinoita. Suomalaisille huonoimmin sopivat jutut on voitu jättää kokonaan pois. Yhteistyötä sarjojen tuottajayhtiön Egmontin kanssa on tarkoitus tiivistää entisestään ja olla painokkaammin vaikuttamassa siihen, millaisia sarjoja tehdään tarjolle.

Miten aiotte säilyttää asemanne yhtenä Suomen suurimmista aikakauslehdistä?

Akun levikkihän on nykyisellään niin suuri, että pitkällä tähtäimellä ei luulisi olevan kuin yksi suunta...

Totta kyllä, ikäluokat ovat pienenevän päin ja lapsia syntyy vähemmän kuin ennen. Uskon kuitenkin, että "Akkari" pitää pintansa ajanvietteen ristiaalokossa, vaikka lasten ajankäytöstä kilpailevat yhä useammat mediat. Sarjakuvalehti on kuitenkin niin oma juttunsa esimerkiksi sähköisiin viestimiin verrattuna, ja sarjakuvissa Aku on ylivoimaisen suosittu.

Mikä on oma Carl Barks -suosikkisi? Entä universumin hienoin sarjakuva noin muuten?

Sanotaan vaikka, että tällä viikolla kymmensivuisista suosikkini on "Puhuva koira", koska se on älyttömän hyvin rakennettu ja hauska kirjoitettu tarina. Pitkistä jutuista taas tuli ensimmäiseksi mieleen "Karjakuninkaan huulet". Olen sitä ikäpolvea, jolle kaikkein nostalgisimpia lapsuuden Ankoja ovat 60-luvun loppupuolen numerot. Niissä julkaistiin runsaasti Barksin myöhäiskauden Roope-seikkailuja, jotka ovat tehneet lähtemättömän vaikutuksen. Autiolla saarella olen joskus listannut ottavani mukaan Barksin Ankat, Tintit, Corto Malteset, Krazy Katit ja Robert Crumbin tuotannon. Viime aikoina lukemistani sarjoista erityisesti sykähdyttivät Alan Mooren käsikirjoittama The League of Extraordinary Gentlemen ja David B:n L'Ascension du haut mal. Pidän myös monista suomalaisista sarjakuvista, aivan tavattomasti esimerkiksi Matti Hagelbergin sarjoista.

Ville Hänninen

ole kovin taitaja haastattelija eikä hänen lahjattomuuttaan kirjoittajana voi kylliksi korostaa. Kirja sopii siis lähinnä todellisille supersankarisarjakuvafriikeille. Pienen piristykseen tarjoavat kuitenkin amerikkalaisen indie-sarjakuvan ongelmalapsen Dave Simin ja hänen entisen vaimonsa Deni Loubertin sekä Alan Mooren ja hänen kumppaninsa Melinda Gebbien (Lost Girls) haastattelut. Niissä on niin paljon asiasisältöä, että edes kirjoittaja ei ole saanut tuhatta kaikkea välihuomautuksillaan ja kielellisillä kömmähdyksillään.

© Joe Sacco

Se toinen Ronald.

Britannian juutalainen yhteisö – tai ainakin sen tietyt edustajat – kuohuu Joe Saccon vuoksi. Waterstones-kirjakaupakettijalle on ehdotettu, että se lakkaisi myymästä Saccon Palestine-albumia, koska se "sisältää lukuisia viittauksia juutalaisiin yleensä, eikä vain Israeliin. Näiden viittausten sävy on varsin epähyväksyttävä. Waterstones ei kuitenkaan suostunut vaatimukseen. Palestine julkaistiin äskettäin Iso-Britanniassa, kustantajana Jonathan Cape.

Ruotsin sarjakuvaseura Seriefrämjandet on jälleen jakanut Urhunden-palkinnon. Parhaan ruotsalaisen albumin palkinnon pokkasi Åsa Grenvall albumistaan Sjunde våningen, joka ilmestyy elokuussa suomeksi nimellä Seitsemäs kerros. Parhaan käännösalbumin palkinnon sai Daniel Clowes meilläkin viime joulukuussa julkaistusta Ghost Worldista. Urhunden-palkintoja on jaettu vuodesta 1987 lähtien.

Silmä kovana Turussa

Toista kertaa järjestetyillä Tough Eye-elokuvafestivaaleilla Turussa sai Grand Prix-palkinnon saksalainen elokuva. Timeless Competition-sarjan elokuvien ei tarvitse olla uusia tuotantoja. Niinpä voittajakin, Gil Alkabetzin ohjaama, käsikirjoittama ja animoitu Swamp on valmistunut jo 1991. Tuomariston mukaan elokuva on ajaton kuvaus ihmiskunnan mielettömyydestä. Kymmenminuuttisessa Swampissa painovoiman raju vaihtelu häittää toistensa kimppuun käymässä olevien ratsuväkiarmeijoiden hyökkäystä, Tuomaristo painotti myös, että elokuvan ääni on oikeassa suhteessa sen visuaalisuuteen. Äänistä vastaa elokuvan kuvanur ja sen Alkabetzin kanssa leikannut Nurit Israeli.

Tuomariston neljästä erikoispalkinnosta ensimmäisen sai Igor Kovalev elokuvasta Andrei Svislotski (Venäjä, 1991). Arvoitukselliseksi ja voimakkaaksi ihmishuoneanalyysiksi arvioitun filmin ohjaaja Kovalev on sittemmin menestynyt myös kaupallisilla markkinoilla. Klasky-Csupo-studioilla työskennellessään hän on ohjannut Ipanat-sarjan jaksoja sekä sarjasta tehdyn ensimmäisen elokuvan (The Rugrats Movie, 1998).

Jonathan Hodgson palkittiin Camouflagesta (Englanti, 2001), joka on kuvaus skitsofreniasta lapsen silmin nähtynä. Chris Hintonin Flux (Kanada 2002) on energinen pikajuoksu läpi elämänsä. Neljännen erikoispalkinnon sai Ülo Pikkov merihenkisistä kolmiodraamastaan Bermuda (Viro/Suomi 1998).

Animaatioita lasten ehdoilla

Paljolti itäeurooppalaiseen animaatioon painottunutta Tough Eye'ta piristi Focus on Japan-sarja. Festivaalin päävieras oli Koji Yamamura (s. 1964), jonka lyhytelokuva Mt. Head pääsi Oscar-ehdokkaaksi tänä vuonna. Mt. Head (2002) perustuu yli 200 vuotta vanhaan rakugoon, koomiseen kuvakertomukseen/näytelmään saidasta miehestä, jonka päähän kasvaa kirsikkapuu. Oudonhiipää sekä hyvin visuaalista huumoria sisältävä tarina on Yamamuralle tyypillinen, moniulotteinen teos.

Elokuvisaan hän yhdistelee saumattomasti kaksi ja komiutteita kuvia, valokuvia, piirroksia sekä nukkeja.

Tietokone vaikuttaa kykyyni pysyä riippumattomana elokuvantekijänä. Se

© Mt. Head copyright

Koji Yamamuran Mt. Head oli Oscar-ehdokkaana.

antaa minulle mahdollisuuden toteuttaa ideani juuri sellaisina kuin haluan, sanoo tietokoneanimaation pioneeriin lukeutuva Yamamura.

Hän työskentelee mielikuvituksen ehdoilla, se valikoi filmille oikean ilmaisutavan. Yamamura luottaa kuvan voimaan ja käyttää vain vähän dialogia. Hän on ollut mukana pitkien animaatioiden teossa, mutta toteaa, ettei ainakaan vielä tunne olevansa valmis ohjaamaan pitkää elokuvaa. Yamamura arvelee tyyliinsä toimivan parhaiten lyhytelokuvissa. Niitä tehdessään hän pystyy kontrolloimaan jokaista yksityiskohtaa.

Taloudellisista syistä Yamamura on tehnyt kanavalogoja (Japanin MTV:lle eli Vibel) sekä musiikkivideoita, mutta silloinkaan hän ei tingi laadusta. Projektin maksajan ehdot eivät ole rajoittaneet Yamamuran ilmaisuvaihtelua.

Hän on erikoistunut lastenelokuviin, koska niissä visuaalisuus on aina pääosassa. Yksi Yamamuran palkituimmista töistä on Your Choice (USA/Japani 1999), joka perustuu lasten suunnittelemiin hahmoihin sekä juoni-ideoihin. Toinen syy tehdä lastenanimaatioita on NHS, Japanin yleisradio, joka on valmis rahoittamaan niitä. Kasvava maine ei yksin riitä takaamaan itsenäisen elokuvantekijän tulevaisuutta.

Mt. Head oli ensimmäinen japanilainen lyhytanimaatio joka pääsi kilpailemaan Oscarista. Ehdokkuus oli suuri kunni, mutta se ei vielä sinänsä auta. Nyt on jälleen aloitettava puhtaalta pöydältä. Rahoituksen järjestäminen taiteelliselle animaatioprojektille on Japanissa hankalaa, sillä animaatio mielletään siellä yhä kaupalliseksi viihdeksi, Yamamura kertoo.

Vesa Kataisto

Palkinto on saanut nimensä Oskar Andersonin ("OA") klassikkosarjakuvan mukaan. Palkinto on mennyt myös Suomeen kahdesti: Kati Kovácsille 1998 (Karu cell) ja Matti Hagelbergille 2002 (I holmenkollen).

Onko **Mustanaamio** sittenkin biseksuaali? Mitä Diana sellaisesta tuumaisi? Entä Guran? Kyseessä ei ole vain villi ajatusleikki. Norjan Mustanaamiossa julkaistiin toukokuun alussa tarina, jossa "Mustis" rakastuu miehkeen – joka tosin osoittautuu myöhemmin naiseksi, mutta se nyt ei ole olennaista. Kummallisen tarinan takaa löytyy norjalainen Ingebjørg Berg Holm, ensimmäinen naispuolinen Mustanaamion käsikirjoittaja.

Tuleva **Asterix-animaatio**elokuvasta povataan kautta aikojen kalleinta animaatiota. Tällä hetkellä Asterixin ja normannien maihinnousun budjetti on arvioitu yli 20 miljoonaksi euroksi. Animaatio ohjaa tanskalainen Stefan Fjeldmark.

Sarjakuvaelokuvien virrassa ajeltiin monenlaisia hylkyjä. Vai mitä sanotte

Karvinen-elokuvasta? Rooleissa Karvisen omistajana Eskona nähdään Brecklin Meyer (Clueless) ja Eskon tyttöystävänä hunajainen Jennifer Love Hewitt. Elokuvasa piirroshahmona nähtävän Karvisen äänenä toimii Bill Murray. Elokuva saa Suomen ensi-iltaansa alkuvuodesta 2004.

Kansainvälisen elokuvakriittikkoliiton **FIPRESCI:n** jury palkitsi Shari Springer

© Uderzo

Bermanin ja Robert Pulcinin American Splendor -elokuvan Cannesin elokuvalifestivaaleilla toukokuussa. Raati kiitteli Harvey Pekarin samannimisiin sarjakuvien perustuvan elokuvan "käsittelevän omaperäisesti sepitettä ja todellisuutta ja yhdistävän luovalla ja monitasoisella tavalla kaksi eri mediaa, sarjakuvan ja elokuvan." American Splendorin Suomen-levityksestä ei ole tätä kirjoitettaessa tietoa.

OIKAISU

Korjauksia Sarjainfoon 1/03: lehden avausartikkelista "Suuri, suurempi, Ranska" tipahti vahingossa pois Tardin Le cri du peuple 1:n painosmäärä, joka oli muikkeitä 200 000 kappaletta. Lewis Trondheimilta on julkaistu suomeksi viime numeron LT-bibliografiassa mainittujen ohella myös yksi lyhyt tarina Suuren kurpitsan vuosialbumissa 1994. E.P. Jacobsin Keltaisen merkin on suomentanut Kari Salonen.